

Redacción, Administración
y Talleres:
CARAPE 2160 bis
Montevideo
Rep. O. del Uruguay
Teléf. 4 93 63

Precio del
ejemplar \$ 0.15

PIETU AMERIKOS LIETUVIS

(EL LITUANO DE SUD AMERICA)

LIETUVIU DEMOKRATU IR PATRIOTU TRIBUNA

Director y
Redactor Responsable:

ALBINO GUMBARAGIS
Ellaury 221

I Metai

MONTEVIDEO, 15 dien. LIEPOS (Julio) Mén. 1949 Met.

N.º 5

Lituanos Frente a la Tiranía Comunista

Con la dirección y patrocinio de bien probados luchadores de la causa lituana —la que reivindica para su pequeña nación, sojuzgada hoy por la tiranía comunista del Kremlin, el derecho a la libertad y la independencia— se publica esta valiente hoja periodística "El Lituano de Sud América".

Se inicia ella con un editorial concitativo de las diez mil conciencias de hijos de Lituania que habitan en la América nuestra, bajo la advocación de la primer estrofa del Himno Nacional: "Libertad o con gloria morir".

No es sólo como puede verse, una lastimera y pasiva evocación de la perdida libertad de su pueblo, la que mueve con celo patriótico la pluma de sus redactores.

Hay es verdad, un acento dolorido en las expresiones conque estos hijos de la desdichada Lituania claman por las perdidas libertades de su patria y reivindican el derecho a su independencia política. Pero, hay algo más que ese sentimental enunciado en el artículo editorial a que hago referencia. Hay, efectivamente, reconocimiento de un móvil más arriesgado y hondo en la lucha ideal que han emprendido. Espíritus libres, nobles soldados de la solidaridad lituana en toda la vastedad del territorio americano, donde han hallado refugio millones de hermanos aventados por la crueldad de los conquistadores nazicomunistas, proclaman como indisolublemente ligada a la legítima reivindicación de sus derechos la obligación de pugnar por la reconquista de ellos sin escatimar esfuerzos, ni riesgos hasta la muerte para volver a levantar al otrora floreciente y libre Solar del Báltico al solio de las naciones soberanas.

Conjunción acertada, ésa, de derecho plenamente reconocidos a la independencia política, social y económica, certificados a través de una larga, accidentada y gloriosa historia, por un lado, y de obligaciones morales y materiales, por otro; todo lo cual ha de justificar en el porvenir, como la legitimaron en el pasado, la convicción universal de que los hijos de la placida tierra del Báltico merecieron su independencia y sus libertades porque, cumpliendo el designio del poeta, supieron conquistarlas con sacrificios.

Ante esos propósitos expresados con tal fervor en las columnas de su prensa,

LIETUVIAI URUGUAJAUS POLITIKOJ

Kuo daugiau sens-
ta Urugvajaus lietu-
viu kolonija, tuo dau-
giau mūsų tautieciui
dalivauja vietos po-
litikoje.

Pirmiausiai pasiro-
dė socialistai, kiek
vėliau komunistai, o
prieš penketa metu
cia isikūrus Klubui
«Už Lietuvos Nepri-
klausomybę», kuris
priklauso prie Nacio-
nal Independentie
Partijos, — partija ly-
gi savo tendencijo-
mis būvusiai Valstie-
ciui Liaudininku Par-
tijai Nepriklausomaj

Lietuvoj, — dabar artėjant respublikos prezidento ir vyriausybės rinkimams pradeda intensyviai veikti.

Si partija šio mėnesio 1 dien. buvo suruosus Palacio de Cerveza didžiuli rauta i kuri susirinko virs tūkstančio delegatu is visu respublikos apskrisciui. Taip ju dalyvavo lietuviai. Paveiksle matyti pirmas desinėje is priekio «Už Lietuvos Nepriklausomybę» Klubu pirmininkas Albinas Gumbaragis, o taipgi is desinės pirmas is perfilio «Urugvajaus Lietuviu Tarybos» pirmininkas Mikas Krasinskas.

SPAUDA PAVARČIUS

«NAUJIENOS», iseinancios Cikagoje vienas is seniausiu lietuviu demokratu dienraštis pasaulyje. Kovo mėn. 19 dien. svesdamas savo 35 metu sukaktuves,

¿qué actitud debemos adoptar los uruguayos? No otra cosa, a mi juicio, sino respaldar en todas las ocasiones de nuestra actividad pública las aspiraciones de estos fervientes demócratas.

El Uruguay, cuya vocación para el goce de sus plenas libertades está asentada sobre los firmes cimientos de la tradición antiguista, no puede otra cosa que sentir simpatía y prodigar apoyo a quienes, según el acta del Consejo lituano del 16 de Febrero de 1918, declararon ampararse en el reconocido derecho de la autodeterminación de los pueblos a darse la forma de gobierno que les convenga, en confirmación de la declaratoria de la independencia formulada por la conferencia de Viena en Setiembre de 1917 y a quienes el mundo contempló complacientemente vivir con honor una independencia que habían recuperado con heroísmo.

Dr. José A. Gallinal.
8 de Julio de 1949.

išėjo 32 puslapiu, su rinktine medžiaga.

Nors suvėluotai, sveikiname ir linkime geriausiu pasisekymu šiam garbingam lietuviu demokratu veteranui ir jubilatui sulaukti simtmecio ir zengti toliau uzsibrėstu, demokratiniu keliu.

«LIETUVIU ZODIS» éjes ketvirtus metus, Detmolde, Vokietijoje šiu metu Geguzės m. 7 dien. atsisveikino su savo skaitytojais pasisakydamas kad del ekonomiskos padeties toliau negalės lankyti savo skaitytoju.

Mus si zinia paliko su prislėgta siela. Urugvajuje «Lietuviu Zodis» buvo laikomas vienas is rimciausiu tremtyje savaitrasciu, kovojusiu pries totalitaristus ir Lietuvos pavergėjus, dabar turi atsisveikinti, del neuztenkamos lietuviu paramos. Tai didelė skriauda.

«MUSU LIETUVA» laikraštis iselinas meniskai, zurnalo formate, San Paulo savo 38 numeryj komentuoja is «P. A. Lietuvio» No. 4 «Urugvajuje trys ministrai».

«RADAR» No. 12, laivu konstrukcijos sindikato laikrasts Geguzės m. laidoje persispauzdino mūsų bendradarbio M. Krasinsko straipsni is «P. A. Lietuvio» 3.cio numerio «Demokratija», isversta i ispanu kalba.

"PIETU AMERIKOS LIETUVIS"

Leidėjas ir atsakomasis redaktorius
ALBINAS GUMBARAGIS

Redakcija ir Administracija
Calle Carapé 2160 bis — Montevideo
Rep. O. del Uruguay

SOLIDARUMO KLAUSIMU

Kad reikalingas lietuvių solidarumas, to niekas negincija. Bet to solidarumo nėra, tas irgi tiesa. Kodel gi taip yra? Šis klausimas labai opus, tik apgailestautina, kad jis sprendžiamas pripuolamai, be gilesnio isigilinimo į priežastis kurios kenkia solidarumui. Kokios gi yra tos priežastis? Kur slepiasi tu priežastis saknys? Atsakant neisvengiamai susiduriame su tuo faktu, kad lietuvių visuomenė tautiskos eros laikais buvo norima pastatyti į dvi griestais priesingas pozicijas — tautos vaikai ir pavaikai.

Toki politika sudarė saligas dviejų, viena kitai priesingu, srovių pasireiskimui lietuvių visuomenėje. Šios dvi srovės, nors ir priesingos viena kitai, turėjo ir turi bendro, nes tiek viena, tiek kita neigė ir neigia demokratiskumą, nuosirdžių lietuvių vienybę ir siekia fizinės jėgos priemonėmis turėti mūsų tautos gyvenimo vairo savo rankose. Šiu dviejų srovių sukis yra žinomas — kas ne su mumis, tas prieš mus. Ju supratimu lietuvių demokratinė visuomenė turėtų atsakyti nuo demokratinių principų ir nuo to, kas demokratiniai tvarkamuose krastuose sudaro pagrindą visu krasto piliečių taikiam sugyvenimui, kas juos artina ir veda prie sutartinio darbo tautos ir valstybės reikaluose. Kas tos dvi srovės, manau, visiems žinoma. Taip pat yra žinoma, kad jos eidamos į demokratine lietuvių visuomenę siekia ne solidarumo, bet iesko naujų pritarėjų savo sektos reikalams. Del šiu priežasčių niekais nueina visos pastangos solidarumo reikalui. Patartina, kal kritiskai pažiūrėti į netolimos praeities savo visuomenini ir politini veikima tie Lietuvos sūnūs, kurie musdamiesi į krūtine didžiuojasi savo patriotizmu, bet savo darbais atlieka meskos patarnavimą lietuvių tautos kovai už Laisvos, Nepriklausomos ir Demokratinės Lietuvos atstatymą.

Kiekvienas visuomeniskai galvojas lietuvis privalėtų suprasti, kad sroviniš ir religinis egoizmas, turint omenyje dabartinę mūsų tautos padėtį, silpnina lietuvių tautos pajėgas ir stiprina mūsų tautos pavergėjus.

Pranas Vikonis.

Vokietijoje, tremtyje gyvenantieji lietuviai 1945-1948 metu laikotarpyje išleido 762 leidinius. Iki 1948 met. gruodžio mėn. 20 dien. išleista 173 knygos ir 73 perijodiniai leidiniai.

KOMUNIZMAS

Klįsta tie žmonės, kurie mano, kad Lenino, ar Trockiо komunizmas yra geresnis ir padoresnis už Stalino komunizma ir kad anas komunizmas nebuvo toks agresivus kaip stalininis Rusijos komunizmas, kuris apiplėšė savo kaimi ne Suomija ir paverge Lietuva, Latvija, Estija ir kitas mazas ir silpnas tautas. Gal kas pasakis, kad jau dabar tokie laikai. Bet tai visai ne tiesa, nes ir anais laikais Rusijos komunizmo tėvėjas «padorusis» Leninas jau nei kiek negeresnis agresorius buvo, kaip dabartinieji jo pasekėjai.

Tik prisiminkime 1920 metais Gruzijos įvykius ir pamatysime, kad jeigu jau nepritarė, tai ir nespriesino jau tais lai-

kais egzistavusiam komunistiniam Rusijos militarizmui, kuris kraujuose paskandino ir vėliau ja okupavo buvusią laisvą ir demokratine Gruzijos Respublika. O jau apie militaristą ir garbėtroksą zyda L. Trocki negali būti ne kalbu.

Taigi, jau pats gyvenimas parodė, kad komunizmas taip, kaip ir fasizmas, kokios jis spalvos bebūtų, ar kokiuo vardu nesivadintu, vis komunizmas ir toks pat agresorius kaip ir fasizmas.

Bet nereikia eiti nei tiek toli. Stai tik pažvelkim į komunistų pasielgimus čia pat, šioje naujoje mūsų tėvynėje Urugvajaus respublikoje ir aiškiai pamatysime kas jie per vieni. Tik prisiminkime Trocadero, Parlamento posėdžius ir pamatysime, kad komunizmas yra tikras fasizmo pusbrolis.

M. Krasinskas.

Mūsų Bendradarbiai - Lietuvos Draugai**Liber Troitiño**

(Tasa is praeito numerio)

Visa laika kovoja už žmogaus laisvę ir demokratijos interesus.

Urugvajaus diktatūros metu nepailstamai veikia prieš ją. Tragiskai žuvusio nuo jos Dr. Brum (buvusiam Respublikos Prezidentui), laidotuvių pasako labai energinga kalba, o kiek vėliau kalbant mitinge, kuris įvyko vienoje miesto aikštėje, vėl astriai kritikuojant reakcinę valdžią, buvo areštuotas. Tuo pat metuėjo Urugvajaus Socialistų Partijos organo «El Sol» direktoriaus pareigas, o kadangi per jį nepasigailėjo pasakyti tiesos, buvo cenzuruojamas ir baudžiamas.

Taipgi svarbu paminėti kad Liber Troitiño buvo vienas iš pirmųjų organizatorių, žinomojo laisvės mitingo, vadinamo «Liepos mitingu», nuo kurio subraskėjo Urugvajaus diktatūra.

Urugvajaus Socialistų Partijoje užėmė ir užima atsakomingas vietas kaip tai: generallinio, propagandos ir finansų sekretoriaus

pareigas.

1946 metų krasto vyriausybės rinkimuose, jo partija ji išstatė kandidatą į Respublikos vice prezidentą ir į Montevideo miesto Burmistra.

Liber Troitiño su urugvajieciais lietuviais kontakte dirba, kaip jau minėjau, bene vienas iš pirmųjų urugvajiečių, nuo 1929 metų, isikūrus čia Urugvajaus Lietuvių Socialistų Skyriui.

Paskutinių laikų aktyviai bendradarbiauja su cionykseiu lietuvių kolonijos demokratais, yra Demokratinės Urugvajiečių-Lietuvių Kultūros S-gos kurėjas ir valdybos narys, dalyvauja ju suruostuose lietuvių tautos svenciu paminėjimuose, bei akademiniuose aktuose, pasakydamas reikšmingas ir energingas prakalbas prieš Lietuvos okupaciją ir už jos laisvės atgavimą, už ką jis yra urugvajiečių lietuvių mylimas ir gerbiamas.

A. G.

Mario A. Asuaga Sánchez

Stai siandie turime vieno iš jauniausių mūsų draugu urugvajiečių, biografiją— Mario A. Asuaga Sánchez, kurio praeitame «P. A. L.» numeryje tilpo ispanu ka boje editorialas. Mes taip norėjome. Norėjome ne todėl, kad didelė dalis mūsų tautos jaunuolių, gyvendami užsienyje ir dažnai pamirsdami savo tėvų žemę priminus ja svetimtauciams jaunuoliams, turėtų rausti. Nel Norėjome kad vienas iš tokių svetimtauciu jaunuolių kaip M. A. Asuaga Sánchez, nebuves dargi niekad Lietuvoje, bet intimiai užjausdamas ja vergijoje ir troksdamas matyti laisvą, būtų pavildziu tiems mūsų tautos jaunuoliams, kurie nieko nedaro del jos islaisvinimo, o kiti dargi ja užmiršo visai.

Urugvajaus Universiteto Teisių Fakulteto studentas Mario A. Asuaga Sánchez gimė Rugpiūčio m. 17 dien. 1926 metais Sarandi Grande mieste, Florida apskrityje.

Pirmuosius mokslo žingsnius pradėjo liudies mokykloje, o vėliau ja baigęs istojo į gimnaziją savo gimtajam mieste.

Jo pirmasis mokytojas buvo jo paties motina, žinoma pedagoge ir profesore, kol baigus gimnaziją istoja į universitetą ir pradeda pats vienas skintis sau kelia.

Lankydamas gimnaziją pradėjo bendradarbiauti Sarandi Grande dienrastyje «Sarandi» ir kituose provincijos laikraščiuose.

Persikėlus į Montevideo ir turint didelius gabumus žurnalistikoje pradeda bendra

darbiauti sostinės spaudoje.

Dabar jis yra demokratinio laikraščio «Nervio» co-redaktorius ir savo gyvais bei energingais straipsniais stipriai pasisakydams prieš visokias diktatūras tvirtai apgina demokratijos interesus.

Nors studijavimas pareikalauja nemazai laiko, bet Mario A. Asuaga Sánchez surades laisvesne valandele, pasvencia ir mūsų demokratinės kolonijos bei tėvynės Lietuvos reikalams jas visur užstodamas ir paremdamas. Taipgi jis yra Demokratinės Urugvajiečių-Lietuvių Kultūros S-gos valdybos narys ir uolus jos stipinas.

Albinas Gumbaragis

Raso: J. Lazdauskas - Foliūsis.

Abi Amerikos Lietuvio Akyse

(Anglo-saksu ir Lotinu Amerika)

(Tasa is praėjusio numero.)

Kam yra teke gyventi to proletariato eilėse, arba pazinti jo apgailėtina gyvenimą is literatūros, tas žino ir be mūsų rastu, kad jis ir seksualiai gerokai degeneruotas. Negalėdamas sukurti šeimos dėl savo nezmoniskai skurdaus gyvenimo, užangazuoto vergišku dvaro kolektyvu, tasai žemės lauku proletariatas savo seksualine pusiausvyra «išlaiko» ne Maryte ar Onyte, nors jos reikia lautu tikrai tokiu elementariniu patogumu, kaip atskiros kambarėlio ir šios tokios katrės išgijimas... Bet ir to nėra

yra tik medžiaginis ir dvasinis skurdas, kompromituojantis ir Dieva ir Žmogų.

Didelė to lauku proletariato dauguma tebėra analfabetais, gyvenanciais dargi be baznytinės ir civilės metrikacijos; gyvenanciais primityvikuose dvaru kolektyvuose, kur savo išvargusias nuo sunkaus darbo strėnas nakti istempia ne ant plunksnų ir puku lovos, bet ant avėlės ar jaučio nuluptos prieš kelias dienas dar dvokiančios skūros, istemptos galpone ant žemės arba ant naru, pilnos dulkiu, blakiu ir blusu. Tik didesniuose miestuose ir miesteliuose, kur jau vei-

kia prekyba su pramone ir pramonės darbininkija, organizuota i savas profesines autonomines sąjungas—sindikatus—galima pastebėti augancia viduriniąja klase, ta tikra kiekvienos tautos demokratijos pagrindas. Is to demokratijos pagrindo—vidurinėsios visuomenės klasės—yra iskilę ir plačiai girdimas balsas už agrarinę reformą, be kurios lauku darbininkija nepasieks žmoniskiesnių socialinių, ekonominių ir kultūrinių pakopų.

Is visu Lotynų Amerikos respublikų pats pirmas agrarinės reformos planas yra iskęles Urugvajus, bet pati pirmoji praktiskai ji vykdyti pradėjo Venezuolė po įvykusios Spalio Revolucijos, kuria vadovavo vidurinėsios klasės žmonės, susiorganizavę i Demokratinės Akcijos Partiją—Partido de Acción Democrática.

Agrarinę reformą Urugvajuje, kuria siekia šiandien pasisavinti bolševikai kaip savo iniciatyvą, pats pirmas yra iskęles Parlamente, jau 1912 metais, Dr Emilio Frugoni, Urugvajaus Socialistų Partijos lyderis ir jos vadas. Po keliolikos metų sunkių kovų už agrarinę reformą, Urugvajaus respublika šiandien jau randasi paciose įvykusios agrarinės reformos išvakarėse, kuri negalės neturėti teigiamos itakos ir Urugvajaus lietuvių kolonijai, turinčiai žemės ūkio darbininkų, kuriu dalis verčiasi kitais amatais ir dalis tebežemdirbiauja tai jau nuosavyuose ūkeliuose, tai dar samdiniais kitatauciu dvaruose bei ūkiuose.

(Bus daugiau.)

BOLŠEVIKAI NACIU IR FAŠISTU PAVIZDŽIU

Nuo tu laiku, kai komunistai paėmė is Rusijos caro valstybės vairą i savo rankas, nėra nieko kito naudingo nuveike demokratijos naudai, kaip tik kalbėję apie ją (nėva jie būtų demokratijos istikimi šalininkai) ir smerke nacizma su fašizmu, stengdami uztusuoti tai, kad dar visai neseniai, jie labai drangiskai sėdosi už parnasto vieno bendro stalo su šiais, Lenkijos ir Pabaltio Valstybių pasidalinimui.

Taipgi, nuo to, kai sudarė is keliu milijonų, daugumoje analfabėtu, komunistų partija ir paverge keliolika milijonų kitų valstybių piliecių, kuriuos žudo sistematiškai pradedant nuo mokslininkų, profesorų, akademių ir kitų aukštųjų mokslo baigusių kad nebūtų kritikuojami, nori uztusuoti ir tai kad jie imitavo kaip modeli, nukopijuodami nuo nacių ir fašistų ordenu ir kryžių kabinėjimą.

Stai situ „demokratu“: Lenino Ordenas, Stalino Ordenas, Darbo Ordenas, Pasizymėjimo Ordenas, Raudonojo Arelio Ordenas, Raudonosios Zvaigždės Ordenas ir taip be galo nusegioja Sovietų Rusijos „demokratui“

krutine, kad nei keturiomis kojomis būdamas fašistas panestu.

Moterims irgi duodama ordenai ir medaliai. Vien Tarybinėje Lietuvoje iki siol apdovanota 12.736 daugiavaikės motinos, o 425 moterims suteiktas net «Motinos-Didvyrės» vardas. Gi pagal „draugo“ A. Snieckaus pranešimo medaliais apdovanota 32870 Sov. Lietuvos piliečiai.

Bet yra kai kas dar svarbiau. Tiek Italijos kaip Vokietijos diktatoriai Musolini su Hitleriu be maziausio karo Mokyklos lankymo, staigiai pakrikstijami vyriausiais krasto kariuomenės generolais ir apsikrauna galionais, medaliais, ordenais, kryžiais. Pasekiant tu diktatorių pavizdžiu Sov. Rusijos diktatoriui, be karo mokslo, be karo mokyklų ir akademijų is vienos nakties paskelbiamas vyriausiu Visu Rusijų generolu, arba dar aukstesniu,—mariskolu. Gi lik is paveldėjimo, jo sūnus irgi nelankes prideramos karo Mokyklos, pavadinamas vyriausiu bolševiku kariuomenės vadu ir sis is geguzės, kariuomenės paradoje, Raudonojoje

Aikštėje, vadovauja jai.

O kad to dar lik būtų maza, dabar pasiekia mus telegrafas is Maskvos pranešdamas kad Suvarovo karo Akademijoje, kur mokynasi bolševykn kariūnai yra įvesta praktikuoti monokulas, kuriu tūkstantčiai importuota is Anglijos.

Pasirodo kad ateityje Maskvos karininkai vaiksios labai isdidus, iskeltomis galvomis su monokuliu ant vienos akiės ir stipriu kareivisku batu kulniū tauskėjimu tratuonais, laikis totalitaristiniu valstybių pavyzdžio, o vardan tos taikos, kurios tikslu didžiųjų valstybių atstovai renkasi i tarptautines konferencijas, kad išvengus karo, bolševikai tebesistatys kaip didžiausi taikos šalininkai, tuo metu kai ju ginklų fabrikai dirba be pertraukos, o ju agentai užsienyje deda visas pastangas kad pavogus kitų valstybių karo paslaptis ir pasiuntus savo vyresniesiems būtų apdovanoti naujais medaliais, imituojant nacių ir fašistų pavizdį.

Urugvajaus Partizanas.

Urugvajaus valstybinės sventės paminėjime, «Treinta y Tres» aikštėje, buvo pasakytos, tai dienai pritaikintos kalbos. Paveikslematyti užimant tribuna Demokratinės Urugvajiecių—Lietuvių Kultūros Sąjungos pirm. D. J. P. Martinez Bersetche, kuris savo energingoje kalboje tarp kitko pasmerkė totalitaristus ir tėvynės išdavikus, kurie vadovaujasi žalingomis doktrinomis.

SPAUSTUVĖ

Atlieka visus spaudos darbus, lietuvių, ispanų ir kitomis kalbomis. —

Calle FLORIDA 1231—Tel. 822 07

(Tarp Soriano y Canelones gatvių)

NAUJA PLAGIADA

Praeitame numeryje rasėmė kad tulas Pranas Sacikauskas nusirasydamas syetimus rastus, spauzdino vietinėje urugvajiecių spaudoje pasirasydamas, kaip jų autorius.

Dabar, Lietuvos gėdulo diena, birželio m. 15 dien., Montevideo dienrastyje „El Debate“ nr. 6445, ketvirtame puslapyje, pasirodė manifiestas pasirasytas „Laikinosios Lietuvos Valdžios“ tremtyje, arba „Direktorijos“, kuri neva turi savo atstovybę Urugvajuje su p. Pr. Sacikausku priekyje.

Keletas šio manifiesto paragrafų yra nuryta iš Kazio Cibiro knygos „Lituania entre fuego cruzado“, todėl Lietuvos Pasiuntinybė, ministro Dr. Kazio Grauzinio atstovaujama padarė žygius kad išaiskintų dalyką ir birželio m. 19 dien. „La Tribuna Popular“ dienrastyje tarp kitko raso:

„Lietuvos Pasiuntinybė skaitydama sau už pareigą, dar kartą, perspėja spauda ir visuomenę, kad dabartiniu momentu, neekzistuoja jokia lietuvių valdžia su savo būstine Francuzijoje. Tautinas ir Gintautas kurie figūruoja, kaip prezidentas ir užsienių reikalų ministeris minimos valdžios ar direktorijos yra prasimanyti vardai.

„Po šiomis slapyvardėmis veikia žinomas lietuviams avantiūristas p. Gabrys-Parsaitis kuris gyvena Sveicarijoje.

„Kaipo jo agentas Montevideo mieste dirba p. Pranas Sacikauskas gerai žinomas savo pliagiadomis ir falsifikacijomis.

„Šiandien pasirodė minimas manifiestas taipgi yra nesvari, šio pono, falsifikacija, nes jis nusirasė istisus paragrafus iš 14 ir 15 puslapių Casimiro Verax knygos „Lituania kryžmiskoje ugnyje“ (Lituania entre fuego cruzado) išleista 1944 metais Buenos Aires mieste.“

Po šių įvykių, nors visai maza Urugvajaus lietuvių dalis, anksčiau maniusi kad „Laikinoji Lietuvos Valdžia“ Francuzijoje gali būti rimta Lietuvos vyriausybės užsienyje, dabar susidūrus su realybe ir jos nesvariais darbeliais, spiovė į ją, o jos agentui Urugvajuje uždarė duris.

!Eikite dirbti viesai su totalitaristais o nemulkinėti rimtu demokratu bei padoriu tautieciui ir griauniančiai lietuvių tautos vienybei, jos tragisku momentu!

Patrijotas

ISEIVIŲ DIENOS MINEJIMAS

Kaip kiekvienai metai Liepos m. 16 d. Urugvajaus Lietuvių Taryba minės Iseivių Dieną, surista Dariaus ir Girėno naujomis sukaktuvėmis, su sekancia programa:

I Dalis.

1. U. L. Tarybos pirmininkas Mikas Krasinskas padarė programos atidarimą

2. Studentas Pr. Tamosiūnas tars žodį ispanų kalboje apie Iseivių Dienos svarbą.

3. „P. A. Lietuvio“ redaktorius Albinas Gumbaragis kalbės lietuviškai temoje: „Dariaus ir Girėno reikšmė mūsų tautai.“

4. Lietuvos Ministerio Dr. Kazio Grauzinio kalba.

5. Buvusio Lietuvos Seimo atstovo Prano Vikonio kalba.

II Dalis.

6. Eugenia Baltkutė padeklamuos keletą eilėraščių.

7. Juozas Miklovis deklamuos eilėraštį „Partizanai“.

8. Marta Makalskytė skambins pianu.

9. Žinoma mūsų kolonijos solistė p-lė Onytė Mockutė padainuos keletą lietuviškų dainų, akompaniuojant pianu prof. Julijeta Santos.

Programa prasidės 21 val. ir jai užsiėmus testis sokiškai iki vėlyvos nakties, prie gero lietuviško orkestro, todėl kad šis vakaras būtų jaukus ir malonus, kviečiame visus lietuvius prisiminti mūsų didvyrius kapitona Darių ir Girėną ir atvykti į Urugvajaus Lietuvių Tarybos paminėjimą.

U. L. Tarybos Valdyba.

Labai Pyksta

Demokratine Urugvajaus Respublika niekad nepripažino Lietuvos Rusijai, todėl ministeris Dr. Kazys Grauzinis laikomas kaip legalus Lietuva atstovaujantis ministeris ir visad yra kviečiamas dalyvauti valstybinuose krasto svenciu paminėjimuose, diplomatinuose parengimuose, bei panasiuose suėgose, nors Sov. Rusija čia atstovauja p. Nikolai V. Gorelkin.

Štai tik laike paskutiniu dviejų savaitė, kaip pranesa vietos spauda, Dr. Grauzinis pakviestas net į tris valstybines ir diplomatinis sueigas, kaip Lietuvos ministras. Jis taipgi dalyvavo ministras p. Gorelkin, bet tik kaip Sov. Rusijos atstovas, bet ne Lietuvos.

Tas labai nepatinka mūsų kolonijos bolševikėliams, neįgalint kad Lietuva atstovautų rusiui pasiuntinys, o visoki avantiūristai rija karcia seile praradę visa viltį.

K.

Antonio Plasciauskas

savo laikrodzių dirbtuvėje

KLIM

taiso ir parduoda visų rusių laikrodžius.

YARO 1266 beveik Constituyente

Fundición PRADO

Fundición de Bronce Mecánico. Aluminio y Herrajes en General. Sección Mecánica y Estampados. Matrices de Todas Clases y para toda Industria. — — — — —

EDUARDO JUSYS

☆

MOLINOS DE RAFFO 473

Teléf. 22.53.05

Montevideo

Urugvajaus lietuvių dekoratorius

ANTANAS RACKAUSKAS

Atlieka darbus lietuviams su nuolaida

c. RECONQUISTA 383 Tel. 8.82.90

IR VEL TA PATI DAINA BE GALO, TIK IS KITO GALO.

Cia iseinantis Rusijos imperializmo garbintojų laikrastėlis „Darbas“, savo laiku, kaltino Lietuvos ministrą Dr. Grauzinį ir kitus, būk anie buvo kaltininkai kad vietos lietuvių negauna laisvą nuo savo giminių ir pažystamų iš Lietuvos.

Dabar vėl to vargso laikrastėlio Nr. 10 pasileido smeikti ir tikra savo komunistinės kultūros tulzi lieti, ant Lietuvos partizanų, „buozin“ ir kitų lietuvių pasilikusių Lietuvoje kurie kovoja prieš okupantus. Būk jie yra kaltininkai ir sulindę į pasto istaigus, trukdo išėjimą laisvą iš Lietuvos.

Lietuvi! Atidėryk akis ir netikėk tam. „Darbo“ redaktoriai pasidavė ir dirba už rusiską rublį, geriau už kitus žino delko tavęs laisvą nuo savųjų iš Lietuvos nepasiekia. Cia kaltas ne kas kitas o tie visokie Ivanovai, Vasilievai, Timofejovai ir kitokie naujieji Lietuvos „patrijotai“ kurių yra pilni Lietuvos kampai ir kurie visai neprasyti į Lietuvą atvyko ir ten smaigia tavo brolius net ir laisvą neleidami parasyti.

Urugvajietis.

Urugvajus atsidarė duris lietuviams.

Pirmas ir intelektualas tremties lietuvis pasiekė Urugvajų.

Žinomas mūsų kolonijos biznierių Pranas Stanevičius atsikvietė iš Vokietijos savo broliu agronomu Stanevičium su šeima.

Per pirmuosius šiuo metu 6 mėnesius į Urugvajų įvažiavo 3000 ateivių jų skaičiuje suminėti 3 lietuviai.

Imigracijos Departamente yra registruota virš 1500 Europos lietuvių dėl atvirkymo ir nekurie jau kelyje į Urugvajų

Koresp.

Casa LIRA

1926 metais apdovanota aukso medaliu — Tarptautinėj Parodoj Lietuvoje. — Visu rusiui pianu taisymas, sustygvavimas, naujų darymas ir pertvarkymas. Lietuviams nuolaidos.

Savininkas

ANTANAS DAMBRAUSKAS

SAN JOSE 1015 Teléf. 8.36.33

Pr. RIBOCO IR AIRZERSTEINO MENISKU ODOS ISDIRBINIU FABRIKAS

Calle RIO BRANCO 1102

Visoki meniskai odos isdirbiniai parduodami urmu ir pavieniai.

TINTORERIA "DEL PARQUE"

— de —

CLEMENTE VIDZIUS

Calle LIBERTAD 2378

Visu rusiui rubu valymas ir dažymas. Skribeliu reformavimas